

BYGGESKIKK – tillegg til Rettleiar for Bykle kommune med utgangspunkt i Hovdenområdet

Rettleiaren, utarbeida i eit samarbeid mellom Bykle kommune og Norsk Form på slutten av 1990 talet, skildrar kva god byggeskikk er og grunnleggjend kvifor det er særskild viktig for Bykle kommune å legge prinsippa i rettleiaren til grunn for utviklinga i kommunen. Rettleiaren har eit hovudfokus på mindre bygg, men seier at det som står om landskap, tomteplassing, form og stil stort sett også gjeld for større bygningar. Dette er eit tillegg til rettleiaren som gjer konkrete retningslinjer for både mindre og større bygg.

Rettleiaren seier at i turistanlegg med større bygningsmassar så må byggja delast opp og ingen bygningar bør ha meir enn to høgder pluss loft. I gjeldande planar er det mange stader lagt til grunn ei langt høgare utnytting. Enkelte stader er det høve til å føre opp bygningar med opptil 6 høgder. Slike større bygg der dagens konvensjonelle byggeteknikk leggast til grunn, utfordrar prinsippa i byggeskikkrettleiaren. Dette er det allereie mange eksempel på.

Eit hovudprinsipp for alle bygg må være at dei skal underordna seg naturen og landskapet, særleg ved fjellområder og på høgder i terrenget.

Type bygg	Plassering og terrengtilpassing (Rettleiar side 9-14)	Høgder (Rettleiar side 12-13)	Form (Rettleiar side 13)	Tak (Rettleiar side 14)	Materialar (Rettleiar side 15-16)	Farger (Rettleiar side 16)
Mindre bygg (sjå Rettleiaren) Bustader, fritidsbustader, gardsanlegg, garasjar mv.	Plasserast med omsyn til eksponering i landskapsrommet. Tradisjonelle rekketun der husa ligg i ei eller fleire rekkjer langsetter et ofte bratt landskap, er eit godt førebilete. Unngå store terrenginngrep. Plassere bygg slik at ein unngår store synlege landskapssår. Fundament og uteareal bør gli naturleg inn i terrenget med god plassering ut frå sol, livd, ver og vind. Uteoppfallsareal bør tilpassast bygning og terreng.	1-2 høgder. Andre høgder kan vurderast i særskilte tilfelle der det vil gje ei god tilpassing til staden. Til dømes sokkeletasje i bratt terreng.	Langsgåande rektangulære bygningsformar er å føretrekke. Form og storleik må tilpassast terrenget. Bygga bør ha enkle formar ut frå særtrekka i byggeskikken i området. Rektangulære bygningsformer er døme på dette. Det er tradisjonelt smale bygg utan store gavlar og fleire mindre ulike bygg sett saman.	Saltak er den tradisjonelle takforma. Dette er ei takform som ofte er å tilrå. Tradisjonelt er den mellom 25 og 35 grader og mønet er plassert i lengderetninga til terrenget. Andre takformer kan nyttast der det gir ei god tilpassing til staden.	Solide og varige materialar. Materialar som ikkje gjer seg ut for å vera nok anna enn det dei er, til dømes tre eller stein. Til dømes har ikkje villmarkspanel rot i tradisjonell byggeskikk. Andre materialar må ha matte overflater. Unngå bruk av plast- og kunststoffmaterialar.	Materialanes eigenfarge eller naturfarger/jordfargar. Sterke fargar bør ikkje brukast. Tradisjonell fargesetting kan nyttast spesielt for gardstun. (ubehandla, raudt eller kvitt) Det må ikkje brukast reflekterande og sjølvlysande/skarpe fargar materialar eller fargar.
Store bygg Næringsbygg, fritids og turistformål, leilighetsbygg, industribygg mv.	Det er viktig å finne dei rette tomtene for plassering av større bygg, i samsvar med rettleiaren. Dette arbeidet gjerast først og fremst i samband med kommune- og reguleringsplanarbeidet. Store bygg utanfor definerte industriområder må ha høgare krav til plassering og utforming. Store terrenginngrep og store utflytande asfaltflater rundt bygg må unngås. Sår i naturen må tilbakeførast til grønt eller natur.	Tilrår maksimalt 4 høgder/etasjar. Høgdene for bygg på den enkelte tomta må vurderast ut frå eksponeringa i landskapet.	Langsgåande rektangulære bygningsformar er eit førebilete også for store bygg. Byggets dimensjonar er særskild viktig. Høgde og breidde må ha eit bevisst forhold til tomta og landskapet, tilpassa menneske og funksjon. For store bygg kan også tradisjonelle rekketun der husa ligg i ei eller fleire rekkjer langsetter landskapet være eit godt førebilete.	Har bygget gode dimensjonar og god plassering i terrenget kan bygget ha ulike takformer og takvinklar tilpassa omkringliggende bygningar.	Naturmaterialar som tre og stein er å føretrekke. Andre materialar må ha matte overflater. Unngå bruk av plast- og kunststoffmaterialar. Utafor næringsområde bør dei ta omsyn til omkringliggende bygg.	Materialanes eigenfarge eller naturfargar/jordfargar. Det må ikkje brukast reflekterande og sjølvlysande/skarpe materialar eller fargar.

